

***«Sammen for trygge og rettferdige
helse- og omsorgstjenester»***

Helserettslige utfordringer – sett fra pasient- og brukerombudet

«Ola»

VENTETID: Det tar uakseptabelt lang tid å få et nytt høreapparat, også for pasienter som har et fra før, skriver pasient, og brukerombud i Nordland, Jannicke Bruvik. BENJAMIN A. WARD

Veien til høreapparat er en triatlon i byråkrati

Blytunge etapper hver for seg; til sammen en massiv helserisiko.

Jannicke Bruvik

PASIENT- OG BRUKEROMBUD NORDLAND NASJONALT KOORDINERENDE PASIENT- OG BRUKEROMBUD

[Veien til høreapparat er en triatlon i byråkrati](#)

1. Manglende samsvar mellom lov og praksis
i helse- og omsorgstjenesten – lovgap

Stoltenberg-regjeringen

Forskrift om verdig eldreomsorg (verdighetsforskriften) ble vedtatt 1. november 2012.

Neste stortingsvalg var 9. September 2013.

Kilde: tv2.no publisert 22.11.2012

Regjeringen vedtar «verdighetsgaranti» i eldreomsorgen

Forskriftene for en verdig eldreomsorg ble vedtatt av regjeringen 1. november 2012. Krf og Venstre tar æren.

GIR VERDIGHETSGARANTI: Statsminister Jens Stoltenberg sammen med helse og omsorgsminister Anne Grethe Erichsen presenterte nye helselover og grunnlaget for ny nasjonal helse og omsorgsplan under en seanse på Sofienbergssenteret i Oslo mandag. Fredag ble «verdighetsgarantien» vedtatt. (Foto: Holm, Morten)

Solberg-regjeringen

Medieoppslag i mars 2021
om at rett til
barnekoordinator lovfestes.

Stortingsvalg 13. september
2021

Kilde: NTB, publisert 12.03.2021

Foreldre får rett til barnekoordinator

NTB 12. mars 2021

Del

Statsminister Erna Solberg (H) mener foreldre som har alvorlig syke barn, må slippe å bruke tid på å administrere offentlige tjenester. Foto: Vidar Ruud / NTB

Familier som har barn med alvorlig sykdom eller nedsatt funksjonsevne, får nå rett til en egen koordinator som skal sørge for at tilbudene henger sammen.

Den nye barnekoordinatoren skal samordne hjelpen til barn med behov for et sammensatt tjenestetilbud.

Rett til valg av behandlingssted

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4

Er du vurdert til å være rettighetspasient så kan du velge:

- ved hvilken offentlig eller privat virksomhet henvisningen skal vurderes
- hvor du skal få behandlingen

Hovedregel:

Spesialisthelsetjenesten skal prioritere pasienter likt uavhengig av bosted.

«Lise»

«Tore»

Unntak:

De regionale helseforetakene har plikt til å sørge for et tilbud til innbyggerne i egen helseregion jf. lov om spesialisthelsetjenester § 2-1 a.

- Snever unntaksregel
- Baseres på en konkret vurdering

Dersom helseforetaket ved å motta den aktuelle pasienten vil stå i fare for å ikke kunne oppfylle sin forpliktelse til å yte behandling innen fristen til rettighetspasienter i sin egen region.

I så fall kan helseforetaket avvise pasienter fra andre helseregioner.

Helseforetaket må **sannsynliggjøre** dette.

[Prop. 56 L \(2014-2015\) - regjeringen.no](#) s. 78

Omtales også i [Prop. 5 L \(2022–2023\) - regjeringen.no](#)

Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten ved fristbrudd

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-2 b

- Rettighetsvurdert (§ 2-2)
- Fastsatt frist for behandling (§ 2-2 a)

Men sykehuset klarer ikke å fastsette:

- tidspunkt for oppstart av helsehjelp før fristen eller
- tidspunktet senere må endres slik at fristen ikke overholdes

Da har du rett til å få behandlingen påbegynt uten opphold, om nødvendig hos en privat tjenesteyter.

19 718

Antall saker

(Tom)

Antall pågående saker

(Tom)

Andel pågående saker

944

Pasienten ønsker ikke
hjelp fra Helfo

444

Pasient takker nei til
konkret tilbud

11 225

Oppnår ikke kontakt

Varslingsdato

01.01.2024

31.12.2024

Velg RHF

HELSE SØR-ØST RHF

Søk

☒ Velg alt

☐ (Tom)

☐ HELSE MIDT-NORGE RHF

☐ HELSE NORD RHF

☒ HELSE SØR-ØST RHF

☐ HELSE VEST RHF

☐ Privat RHF

Nullstill alle filtervalg

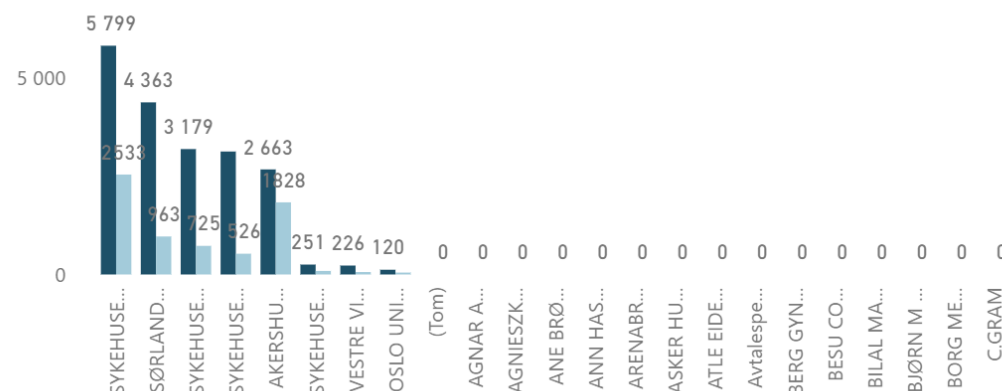
Antall saker og formidlede per RHF

Antall saker Antall formidlede

Antall saker og formidlede per HF

Antall saker Antall formidlede

i Antall pasienter pr fagområde (Fristbrudd varslet etter 23.02.2020)

Fagområde	Antall varslede	Antall formidlede
Fordøysels sykdommer	8 105	3837
Nevrologi	2 424	877
Ortopedisk kirurgi (inkludert revmakirurgi)	1 889	389
Hjertesykdommer	1 535	333
Øyesykdommer	1 295	434
Øre-nese-hals sykdommer	864	189
Urologi	835	281
Barnesykdommer	597	47
Endokrinologi	475	135
Lungesykdommer	473	38
Nyresykdommer	263	30
Radiologi	181	10
Habilitering barn og unge	171	0
Bryst- og endokrinkirurgi	151	47
Geriatrici	93	15
Infeksjonssykdommer	93	2
Fysisk medisin og rehabilitering	53	0
Kvinnesykdommer og elektiv fødselshjelp	50	15
Blodsykdommer (hematologi)	46	3
Plastikk-kirurgi	45	25
Gastroenterologisk kirurgi	32	10

2 069

Antall saker

(Tom)

Antall pågående saker

(Tom)

Andel pågående saker

122

Pasienten ønsker ikke
hjelp fra Helfo

49

Pasient takker nei til
konkret tilbud

1 197

Oppnår ikke kontakt

Varslingsdato

01.01.2024

31.12.2024

Velg RHF

HELSE MIDT-NORGE RHF

Søk

- ☐ Velg alt
- ☐ (Tom)
- ☒ HELSE MIDT-NORGE RHF
- ☐ HELSE NORD RHF
- ☐ HELSE SØR-ØST RHF
- ☐ HELSE VEST RHF
- ☐ Privat RHF

Nullstill alle filtervalg

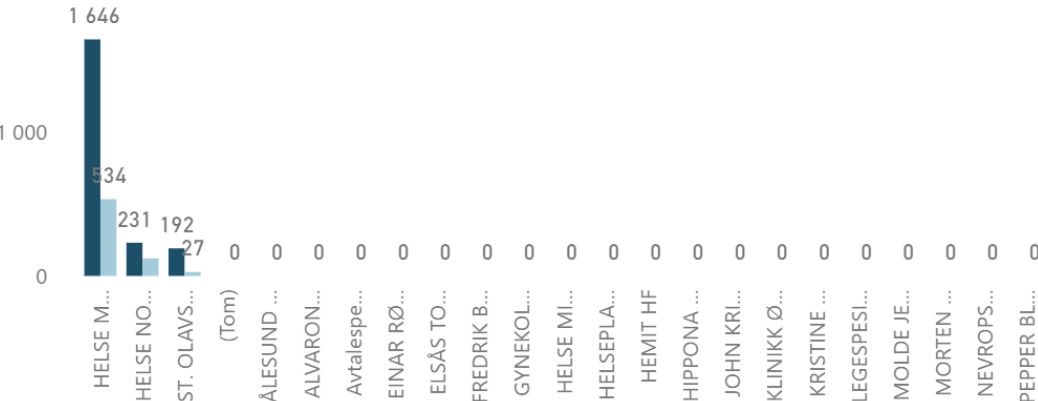
Antall saker og formidlede per RHF

Antall saker Antall formidlede

Antall saker og formidlede per HF

Antall saker Antall formidlede

i Antall pasienter pr fagområde (Fristbrudd varslet etter 23.02.2020)

Fagområde	Antall varslede	Antall formidlede
Nevrologi	560	116
Ortopedisk kirurgi (inklusive revmakirurgi)	448	184
Psykisk helsevern voksne	370	86
Øyesykdommer	235	38
Hud og veneriske sykdommer	118	61
Revmatiske sykdommer (revmatologi)	101	76
Urologi	38	26
Karkirurgi	37	25
Gastroenterologisk kirurgi	36	22
Bryst- og endokrinkirurgi	28	11
Psykisk helsevern barn og unge	21	7
Hjertesykdommer	13	3
Kvinnesykdommer og elektiv fødselshjelp	13	10
Endokrinologi	11	0
Fordøyelsessykdommer	11	2
Anestesiologi	10	5
Barnesykdommer	9	7
Generell kirurgi	8	4
Øre-nese-hals sykdommer	1	0
Rus	1	0
Barnekirurgi (under 15 år)		0

«Turid»

2. Rett til å velge bosted når man mottar helse- og omsorgstjenester

- **Hovedregel** i norsk rett: vi kan alle velge hvor og hvordan vi vil bo
- Det gjelder også som hovedregel for personer med funksjonsnedsettelse som mottar helse- og omsorgstjenester
- CRPD artikkel 19 a: sikre anledning til å velge bosted
- [Prop. 106 S \(2011–2012\) - regjeringen.no](#)

Men med visse begrensninger:

*"Det kan i enkelte tilfeller foreligge **særlige forhold** som tilsier at det kan gjøres unntak fra denne hovedregelen. Slike særlige grunner kan for eksempel være at det vil medføre **store praktiske problemer** for kommunen å yte de tjenestene tjenestemottakeren ønsker, eller at tjenestetilbudet blir **uforholdsmessig ressurskrevende eller kostbart**."*

Pasient- og brukerombudet